

Projektowanie Algorytmów i Metody Sztucznej Inteligencji

Projekt 1

Autor: Dominik Brzezina 249206

Grupa: PT 9:15-11:00
Mgr. inż. Marta Emirsajłow

1 Wprowadzenie

Celem projektu było zbadanie 3 wybranych algorytmów sortowania: sortowanie szybkie (quicksort), sortowanie przez scalanie (merge sort) oraz sortowanie introspektywne (introsort), ich implementacja w języku C++ oraz przeprowadzenie testów efektywności. Testy efektywności zostały wykonane dla 100 tablic o rozmiarach:

- 10000
- 50000
- 100000
- 500000
- 1000000

dla następujących przypadków:

- wszystkie elementy tablicy losowe
- 25 %, 50%, 75%, 95%, 99%, 99,7% początkowych elementów tablicy jest już posortowanych
- tablica posortowana jest malejąco

2 Opis algorytmów

2.1 Sortowanie szybkie

W algorytmie Quicksort oryginalna tablica jest dzielona na dwie podtablice, z których pierwsza zawiera elementy mniejsze lub równe od elementów osiowego (zwanego również piwotem, granicą). W drugiej tablicy znajdują się elementy większe bądź równe od granicy. Następnie otrzymane tablice są dzielone w identyczny sposób jak powyżej, aż do uzyskania tablic jednoelementowych, które nie wymagają sortowania. Quicksort jest typowym algorytmem rekurencyjnym.

Złożoność obliczeniowa:

- Dla przypadku średniego: $O(n \log n)$
- Dla przypadku najgorszego: $O(n^2)$

2.2 Sortowanie przez scalanie

Algorytm sortowania przez scalanie (ang. mergesort) również dzieli tablice na dwie podtablice, otrzymane podtablice na kolejne itd. aż do uzyskania tablic jednoelementowych. Następnie scala je ze sobą w taki sposób, aby powstała posortowana tablica.

Złożoność obliczeniowa:

- Dla przypadku średniego: $O(n \log n)$
- Dla przypadku najgorszego: $O(n \log n)$

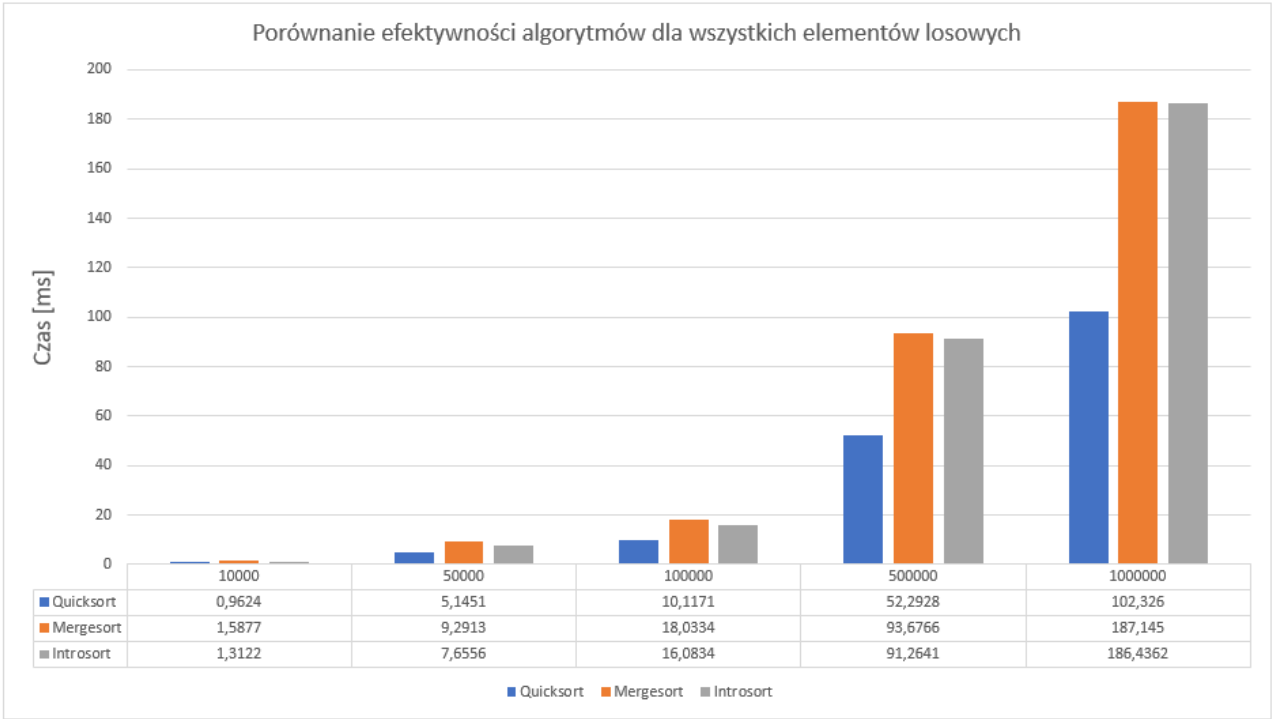
2.3 Sortowanie introspektywne

Sortowanie introspektywne jest połączeniem sortowania szybkiego i sortowania przez kopcowanie. Pozwala wyeliminować złożoność obliczeniową dla najgorszego przypadku sortowania szybkiego (gdy element osiowy-piwot ustawiony jest na elemencie najmniejszym lub największym tablicy, czego konsekwencją jest nierównomierny podział tablicy).

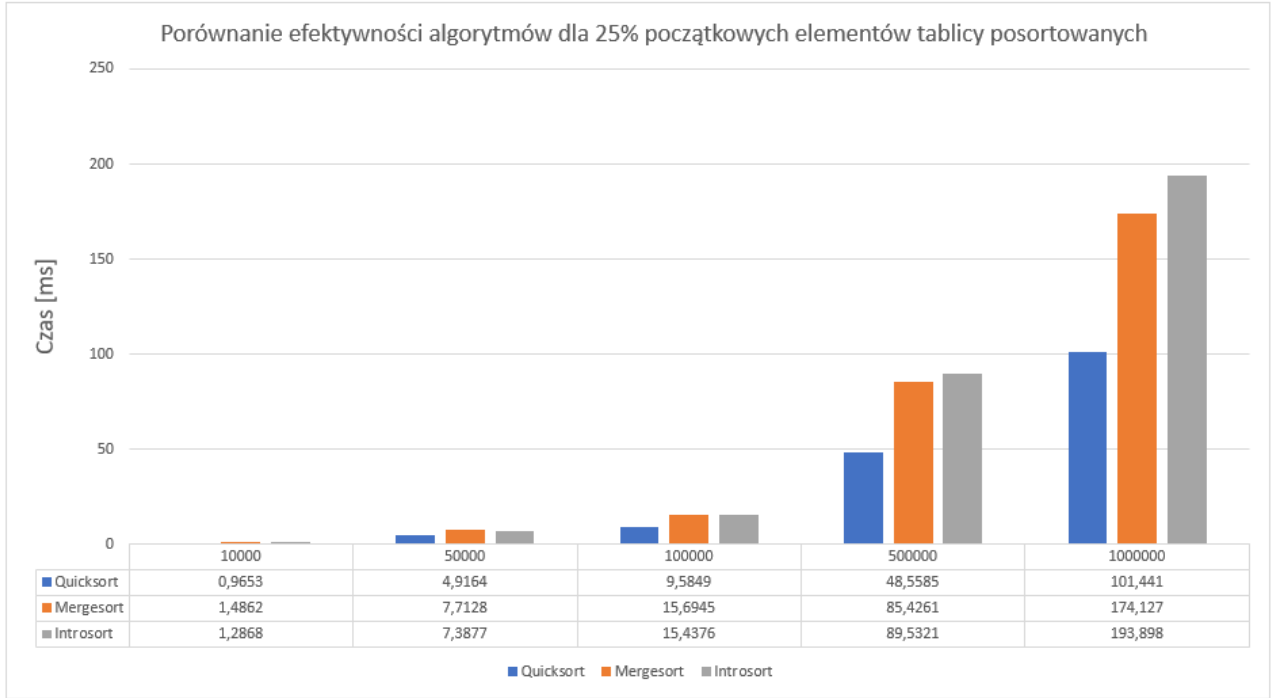
Złożoność obliczeniowa:

- Dla przypadku średniego: $O(n \log n)$
- Dla przypadku najgorszego: $O(n \log n)$

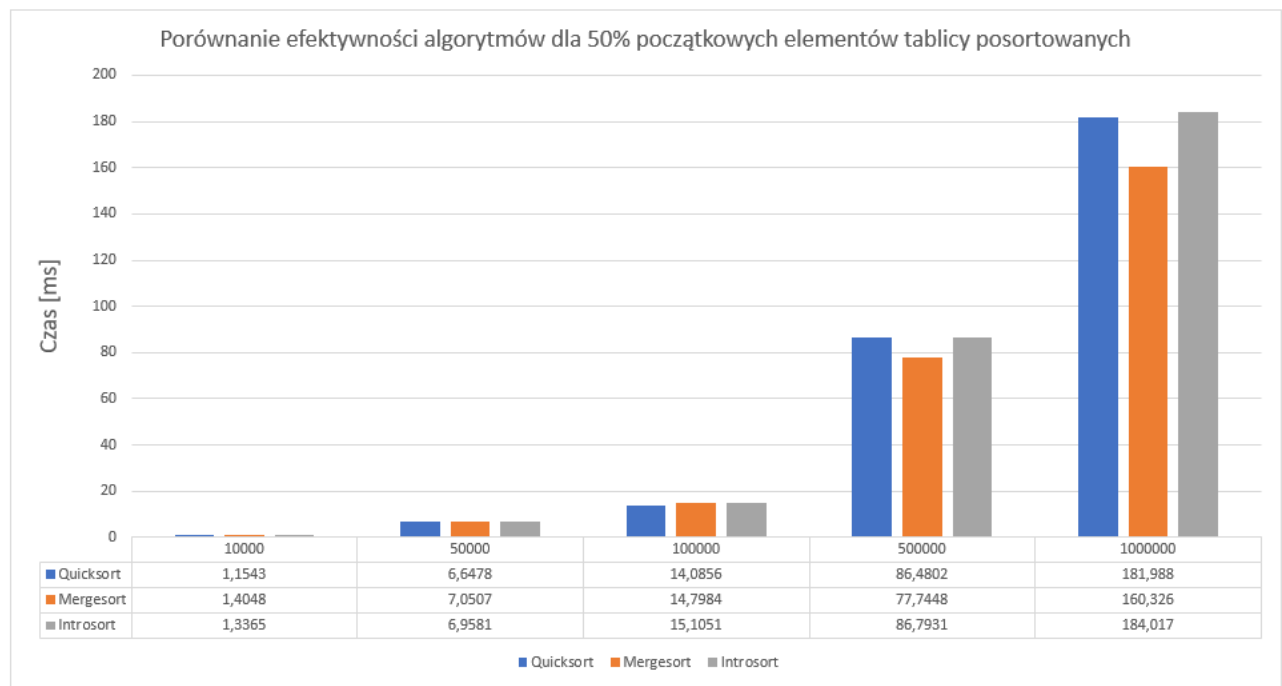
3 Wyniki testów

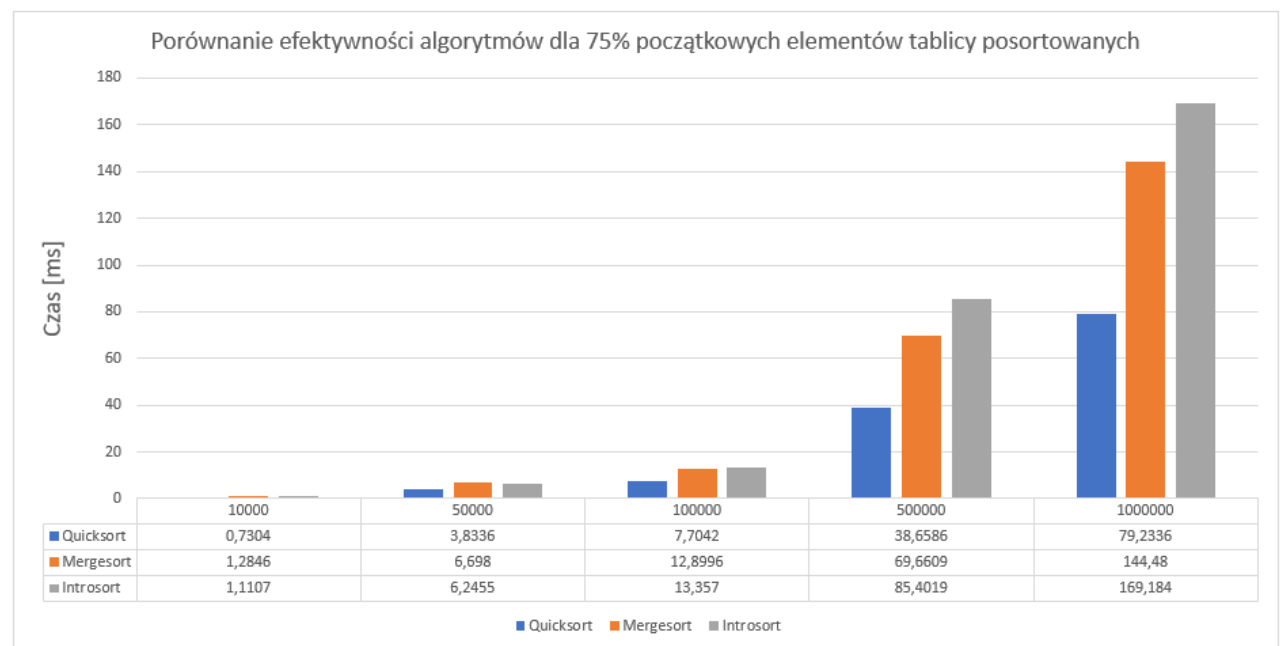
Rysunek 1: Porównanie efektywności algorytmów dla wszystkich elementów losowych

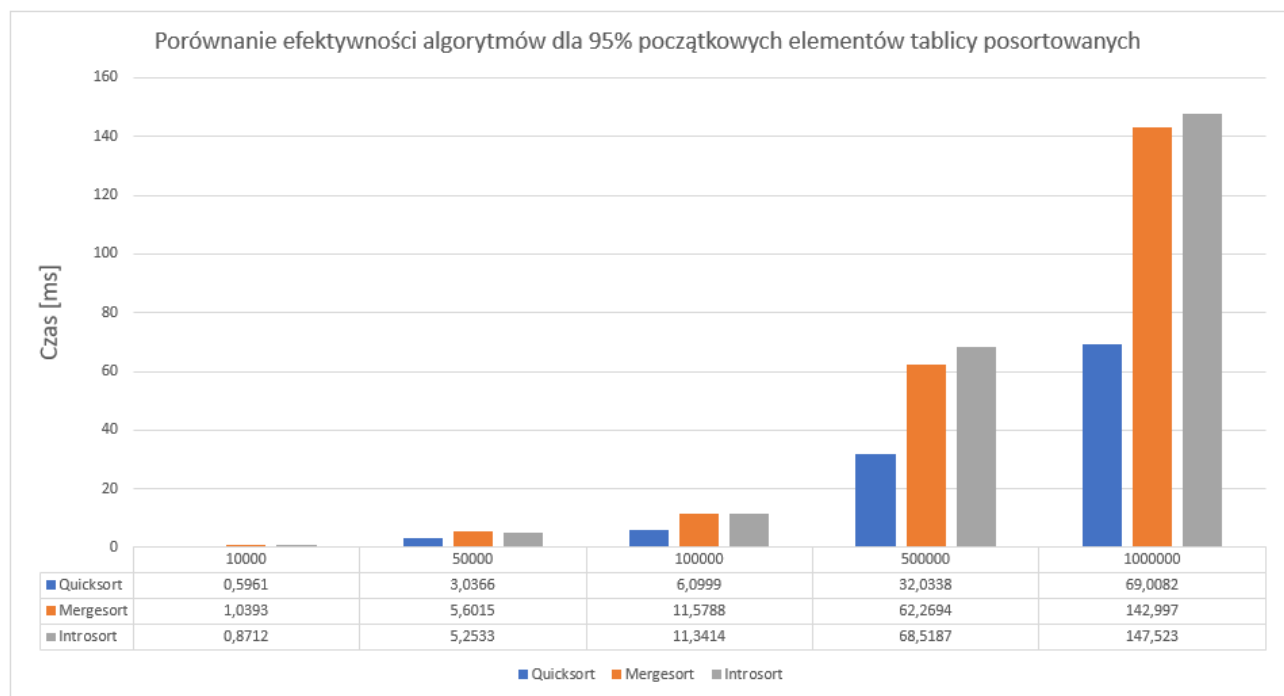
Rysunek 2: Porównanie efektywności algorytmów dla 25 % początkowych elementów tablicy posortowanych

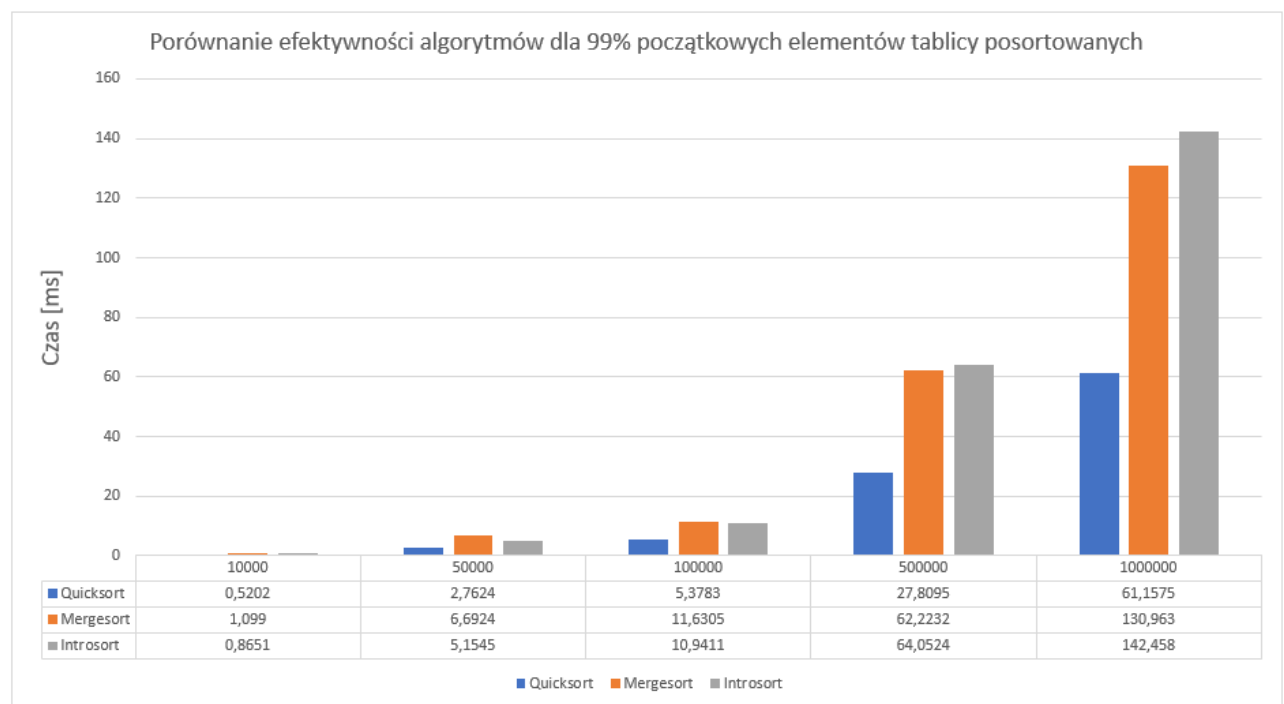
Rysunek 3: Porównanie efektywności algorytmów dla 50 % początkowych elementów tablicy posortowanych

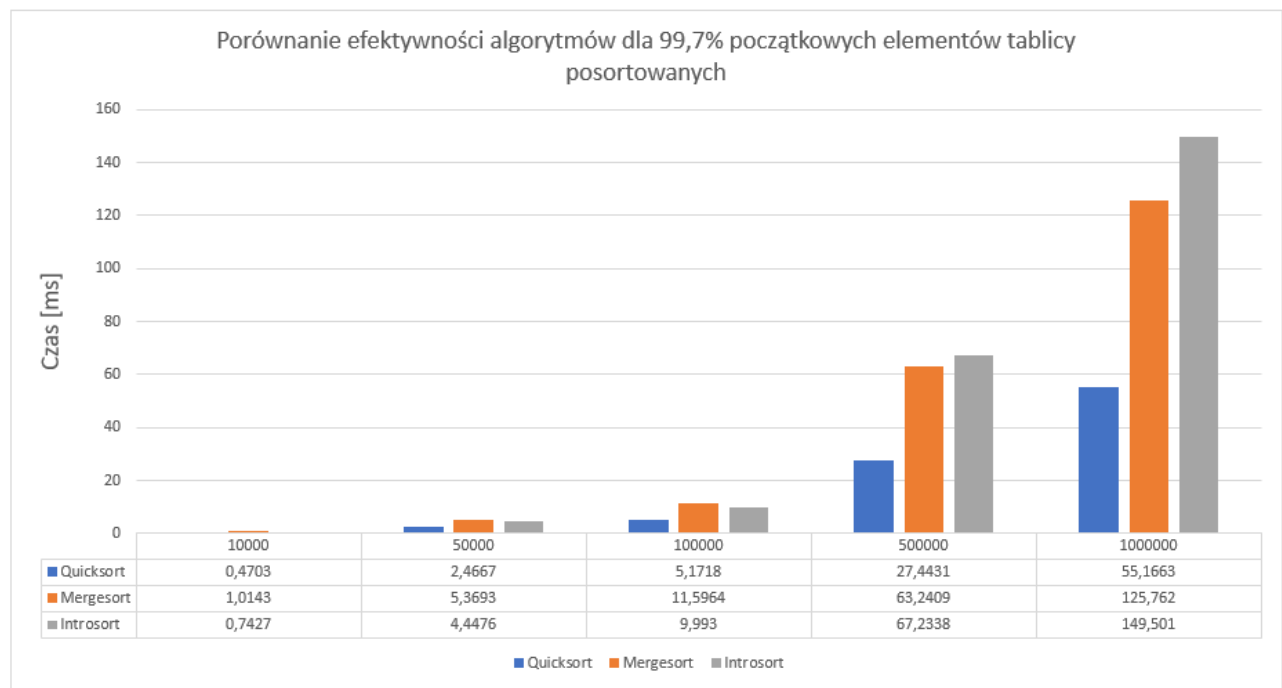
Rysunek 4: Porównanie efektywności algorytmów dla 75 % początkowych elementów tablicy posortowanych

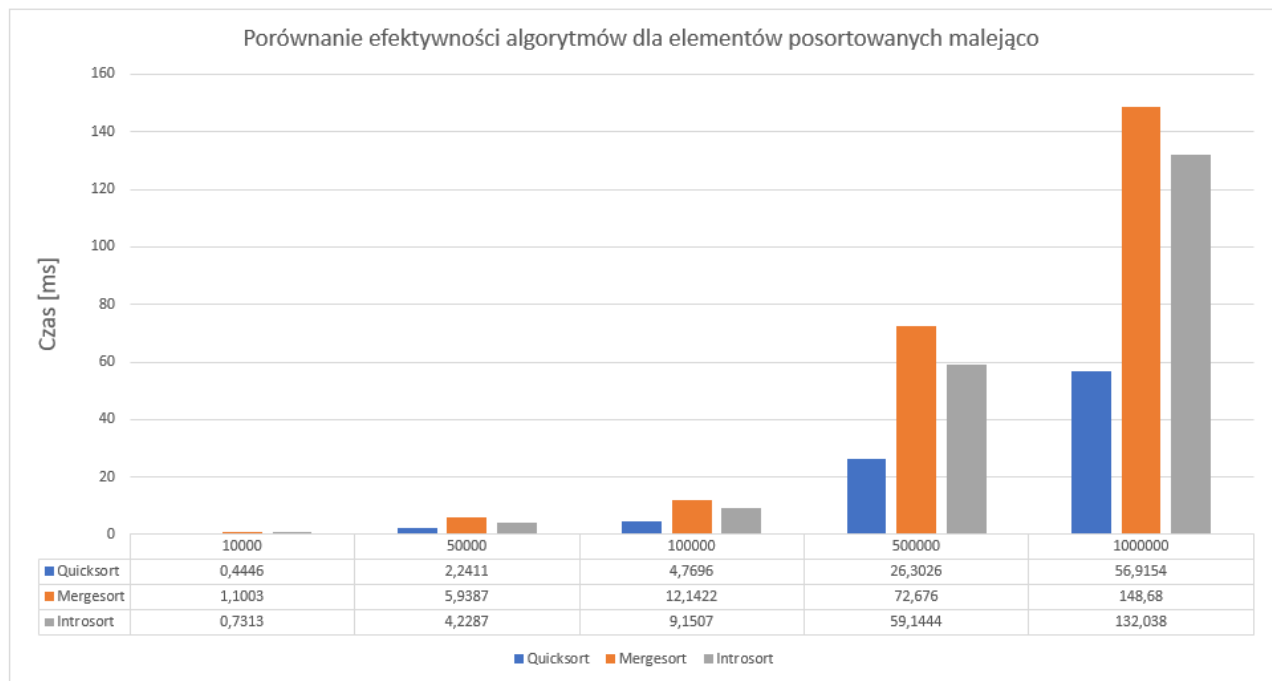
Rysunek 5: Porównanie efektywności algorytmów dla 95 % początkowych elementów tablicy posortowanych

Rysunek 6: Porównanie efektywności algorytmów dla 99 % początkowych elementów tablicy posortowanych

Rysunek 7: Porównanie efektywności algorytmów dla 99,7 % początkowych elementów tablicy posortowanych

Rysunek 8: Porównanie efektywności algorytmów dla tablicy uporządkowanej malejąco

4 Podsumowanie

- Zgodnie z oczekiwaniami dla przypadków z wszystkimi losowymi elementami oraz tablicami posortowanymi malejąco najwolniejszy okazał się Mergesort. Zbliża się on pod względem efektywności tylko w przypadku, gdy część tablicy jest posortowana - dla tablic posortowanych w 50 % okazał się jedyny raz najszybszy spośród wszystkich algorytmów.
- Nieoczekiwany rezultat otrzymano dla algorytmów Quicksort oraz Introsort. W teorii, najszybciej sortować powinien algorytm Introsort, jako że posiada zabezpieczenie przed złożonością obliczeniową dla najgorszego przypadku występującej dla Quicksorta. W czasie testów okazało się, że algorytm Quicksort sortuje znacznie szybciej każdy rodzaj oraz rozmiar tablicy. Wpływ ma na to zapewne prosty i krótki kod implementujący algorytm szybkiego sortowania, a przede wszystkim umiejscowienie piwota w środkowej części tablicy, dzięki czemu nie występuje w nim złożoność obliczeniowa dla najgorszego przypadku.

5 Literatura

- A. Drozdek (2004) "C++ Algorytmy i struktury danych" Wydawnictwo Helion, Gliwice
- Wikipedia "Sortowanie introspektywne" https://pl.wikipedia.org/wiki/Sortowanie_introspektywne